

**NÁŠ
MEČÍKÁŘ**

23/1974

**VYDÁVÁ ODBOR
MEČÍKÁŘŮ
PŘI OV ČSOZS
V NOVÉM JIČÍNĚ**

N Á Š M E Č Í K Á Ř

- Obsah :
1. Hodnocení květů na výstavách
 2. Přehled o odrůdách mečíků
 3. Různé

Pro vlastní potřebu svých členů vydává zájmový odbor mečíkářů při OV ČOZS Nový Jičín.

Vydánou v souladu se směrnicemi Ústředního výboru ČOZS v Praze pro vydávání tiskovin Českým ovocnářským a zahrádkářským svazem a jeho organizačními složkami dne 26.2.1972.

P r o s i n e c 1 9 7 4

Hodnocení květů na výstavách

Dr. Leonard R y z n a r

Posouzení kvality či krásy vystaveného květu je vždy v jistém smyslu problematické. Názory na to, jak má správný květ vypadat, se stále vyvíjejí, a navíc, každý hodnotitel má jiný názor na to, kdy je květ krásný a kdy ne. Snahy po co největší objektivnosti hodnocení vedly nakonec k vytvoření jakýchsi pravidel, podle kterých je květ hodnocen.

Během příprav výstavy " Olomouc 74 " jsme museli též rozhodnout otázku, jak budeme vystavené exponáty hodnotit. Prostudovali jsme tedy dva dnes na světě nejvíce používané systémy /NAGC a BGS / a rozhodli jsme se pro první z nich; s tímto systémem bych Vás dnes chtěl seznámit.

Předkládaný text je zpracován podle " Instructions For Using The NAGC Score Sheet", podle " NAGC Score Sheet" a podle kapitoly 10. knihy " The World of The Gladiolus " " Judging", napsanou D.J.J.Eppigem. Po věcné stránce odpovídá předložený text originálu s tou výjimkou, že jsme nepatrně upravili způsob udílení mimořádných trestných bodů.

Rád bych zdůraznil, že předložený systém je univerzální v tom smyslu, že ho lze použít k hodnocení jak uznaných odrůd, tak semenáčů. Na výstavě "Olomouc 73" se vyskytl názor, že tento systém je vhodný pouze pro hodnocení semenáčů a nikoli pro hodnocení uznaných odrůd. K tomu lze říci tolik: Chce-li uznaná odrůda udržet krok s novinkami, resp. se semenáči, musí být stále a v ž d y z n o v u hodnocena a posuzována velmi pečlivě a důkladně, tedy musí vždy a znovu dokazovat své kvality a projít tímtož sítem, kterým musejí projít při hodnocení semenáče.

Ze zkušeností získaných na olomoucké výstavě vyplynulo, že systém není zcela vyhovující pro hodnocení tzv. exotů. Na druhé straně však hodnocení všech ostatních typů květů je velmi rychlé a domnívám se, že též velmi objektivní. Přitom nejsou jednostranně uplatňovány požadavky na mechanické vlastnosti květů/např. počet pupat a pod./, ale hodnotitel má možnost uplatnit i svůj vlastní, subjektivní názor.

N A G C - bodovací systém

- je stobodový, t.zn., že maximální ohodnocení, které může květ získat, je 100 bodů.
- považuje parametry květů, shrnuté v tabulce Základní údaje, za optimální a vychází z nich při hodnocení některých vlastností / viz body 8-11/.
- přiřazuje jednotlivým vlastnostem určitý maximálně možný počet bodů, který je při hodnocení krácen o trestné body. Mimořádné trestné body jsou navíc strženy za některé další nepříznivé vlastnosti vystavovaného květu /viz bodovací lístek/.
- je vypracován pro hodnocení jednotlivých květů; při hodnocení 3-nebo 5ti květových skupin/téže odrůdy/ je ohodnocen každý květ zvlášť a je vypočtena průměrná hodnota bodů, připadajících na 1 květ. Za jednotnost květů skupiny je možno přiznat prémii až 5 bodů / připočítává se k vypočtenému průměru/.
- předpokládá hodnocení a l e s p o ň třemi hodnotiteli. Průměr jednotlivých hodnocení je konečným výsledkem.
- titěž lidé musí hodnotit uzavřenou skupinu květů.

TABULKA Základní údaje

Skup.	Průměr kv. v cm	Počet poupat	Počet otevře- ných kvě- tů	Počet poupat ukazují- cích bar- vu	Délka květ. klasu
100	do 6 cm	15	5	4	max. 50 cm
200	6 - 9 cm	18	6	5	max. 65 cm
300	9-11,5cm	19	7	5	-
400	11,5-14cm	20	8	6	-
500	14 a více cm	19	7	5	-

P o k y n y p r o p o u ž i t í N A G C b o d o v a c í h o l í s t k u

1. **Či s t o t a** barvy květu- odečet bodů za mdlé, nevýrazné, špinavé, či nestálé zbarvení, dále za fleky na květech/u zkadeřených odrůd není velkou závadou, ježto zaniknou spíše, než u odrůd hladkých/, a v neposlední řadě za fialové tyčinky u bílých, krémových, žlutých a zelených odrůd. Kouřové odrůdy, nemají-li být penalizovány, musí mít čistý odstín šedé a základní barvy, nesmí být žíhané či mramorované.

2. **O k o** odečet bodů za nestejnost ok jednotlivých květů, za roztřepený okraj ok, skvrna/oko/ má být ostře definována, nemá se roztékat do základní barvy květu. Za oko není považováno čárkování či jiná kresba či poprach jiné barvy na jazyku květu; tento stav je rovněž penalizován, ježto obvykle nepřispívá ke kráse květu.

3. **H a r m o n i e** -odečet bodů za nepěkné, nevhodné skvrny na hrdle či na jazyku, za bizardní či neladící skvrny, za barevné kombinace pro oko nepříjemné. Čáry či jiné vybarvení vybíhající ze středu po žebrech petálů nebo lemování musí být hladké. Ostře oddělenému lemování je obvykle dáвана přednost před lemováním rozmytým. Rozmyté lemování nevadí u odrůd silně zkadeřených, kde se neostrý přechod ztrácí.

4. **J e d n o t n o s t b a r v y** - odečet bodů za vzájemně nestejnou intenzitu zbarvení jednotlivých květů. U odrůd s okem se sráží body za "zrcadlení " skvrny / barevné skvrny, vyskytující se nahodile jen u některých květů na horních petálech/.

5. **K r á s a p ř í t a ž l i v o s t** - posouzení je zcela subjektivní a záleží jen na tom, jaký dojem udělá na posuzovatele barva resp. tvar květu. Posuzovatel by se však neměl nechat ovlivnit při hodnocení krásy květu stářím odrůdy nebo tím, jak často se daná odrůda na výstavách objevuje, neměl by protěžovat novinky jen proto, že jde o nové odrůdy. V tomto odstavci je možno přiznat květu až 10 bodů, to proto, aby bylo možno zvýhodnit ty květy, které sice nedosahují požadovaného množství poupat, avšak výrazně vynikají svojí krásou.

6. **U t v á ř e n í k v ě t u** - Ideální tvar květu je plochý, šíroce otevřený květ. Odečet bodů za špatně utvářený kalich /např. kornoutovitý a ne plochý/, za výskyt hákovitého či kalich překrývajícího horního petálu /časté u některých miniatur/. Penalizováno je rovněž nadměrné stočení či ohnutí petálů či jejich "hadrovitý" vzhled.

7. **P e v n o s t í k v ě t u** - se rozumí jeho schopnost dlouho vydržet a jeho odolnost při zacházení s ním.

8. **C e l k o v ý m p o č t e m p o u p a t** se rozumí součet poupat a otevřených květů. Odečet 1 bodu za každé poupě pod předepsaný počet /viz tabulku/. Nadpočet penalizován není.

9. **P o č e t r o z v í t ý c h k v ě t ů** - květ je považován již za rozvítý, jestliže jeho průměr činí nejméně polovinu průměru nižšího sousedního plně rozvitého květu. Odečet 2 bodů za každý chybějící otevřený květ / viz. tabulku/.

10. P o č e t p o u p a t, ukazujících barvu. Je penalisován jak vyšší, tak nižší počet, než uvádí tabulka. 1 bod se odečítá za každé poupě pod předepsaný počet, maximálně 2 body za příliš mnoho barvu ukazujících pupat. Přespočet je nutno posuzovat kritičtěji jen u červených nebo tmavších odrůd.
11. V e l i k o s t k v ě t u - pro určení velikosti květu je směrodatný průměr prvního květu, měřený v jeho přirozeném stavu, t. j. bez jakéhokoliv vyrovnávání květu. Skupiny 300, 400, 500 se penalisují za průměr květu nižší, než je průměr předepsaný, avšak ne za průměr květu vyšší. U skupiny 100 a 200 je tomu naopak. Penalisuje se překročení předepsaného průměru 3 body za každých 6 mm průměru navíc.
12. F a c i n g / č t i f e j s i n g /. Odpočet bodů za nepravidelné směřování květů. Květy mají tvořit jednu rovinu, nemá být vidět přes ně stvol. Směřování květů nahoru je přípustné jen u miniaturní skupiny "face up". Penalisováno je rovněž "rozčísnutí" obou řad květů/ je vidět stvol/.
13. U n i f o r m i t a k v ě t ů - květní stvol musí mít buď všechny květy s jedním spodním petálem, /jazykem/ nebo všechny květy se dvěma jazyky. Květy nesmí vykazovat různou rotaci kolem osy kalichu. Jednotlivé květy by měly být utvářeny tak, aby jejich tvar byl v souladu s jejich uspořádáním na květném klase.
14. Ú p r a v a k v ě t ů n a v ý s t a v n í m s t o l e - Strhávají se 2 body za odstranění kterékoliv části květu nebo kalichu, za každý poškozený květ. Boční výhony by měly být odstraněny, avšak za odstranění jejich listové pochvy se strhují 2 body. Boční výhony mohou být ponechány u kříženců.

15. **P r o p o r c e k v ě t u a k l a s u** - body se strhávají jak za mezery mezi květy, tak za jejich nahloučení, dále za nepoměr velikosti květu a květního klasu/ malé květy velký klas a naopak/. Mezery mezi květy a poupaty by se měly postupně a stejnoměrně zmenšovat od prvního květu nahoru/ nejlépe se hodnotí zezadu/. Řidší rozmístění květů, je-li pravidelné, není penalizováno u skupiny 100 a 200 a dále u neobvyklých, nekласických typů květů větších.
16. **N a k v e t l o s t** - Rozkvětlá část květního klasu má představovat 50 % jeho celkové délky / měří se délkově, nikoliv počtem květů/. Překvetlost 5 cm u velkokvětých odpovídá asi 4 bodům strženým ze základní hodnoty, u miniatur více.
17. **Z ú ž e n í k v ě t n í h o k l a s u** - Květní klas by měl mít více pravidelné zúžení; od polorozvité květy až ke špičce je vyžadováno postupné zmenšování květů i jejich vzdáleností, přičemž musí být zachováno střídání květů či poupat/ jeden vlevo, druhý vpravo/. Spodek květního klasu musí být zaoblený a nikoliv hranatý.

- - - - -

Přehled o odrůdách mečíků na výstavách v U S A

Předkládáme Vám zajímavý a souhrnný přehled jednotlivých odrůd ze všech výstav v USA, jak se umístily v roce 1973 a to ve velikostních skupinách 300, 400 a 500. Tento přehled je výsledkem jednotných soutěží, které probíhají na výstavách každoročně a je rozdělen do dvou skupin, a to odrůdy výstavní a dekorativní.

Velkou výhodou tohoto přehledu je, že je sestaven podle jednotlivých barevných skupin, u nichž se uvádí vždy 6 nejlépe umístěných odrůd.

Levá strana přehledu uvádí výstavní a pravá dekorativní odrůdy. V několika případech se tytéž odrůdy objevují v obou sloupcích. To znamená, že mají charakter obou skupin i když nemusí být umístění stejné.

Další zajímavou skutečností je to, dosti "starých" odrůd se dosud drží na předních místech a nebyly dosud překonány. Jako například uvádí: Spic and Span, Happiens, Blue Smoke, Re-partee atd.

Dalším přínosem pro naše členy je to, že se seznámí se jmény odrůd s málo nebo zcela neznámými a případně se budou snažit některé získat. Dále tento přehled bude plněný i pro hodnocení na našich výstavách. Pro informaci uvádíme, že obdobná soutěž probíhá i v miniaturních odrůdách.

A nyní několik informací o přehledu. Nad každou vítěznou šestkou je vždy uvedeno o jakou barevnou skupinu jde. U vítězných gladiol v první kolonce je uvedeno číslo barevné klasifikace, dále následuje jméno odrůdy, pak rok uvedení do prodeje, dále počet získaných prvních míst a poslední celkový počet získaných bodů. Tohoto čísla se dosáhlo součtem umístění odrůdy a to tak, že za první místo je pět bodů, za druhé tři body a za třetí jeden bod.

Výstavní odrůdy :

Dekorativní odrůdy :

Bílé 00 :

400 Super Star	72	19	112	300 Marjorie Ann	64	8	69
300 Marjorie Ann	64	5	52	300 Silver Wonderland	69	5	41
400 Avalenche	64	6	40	300 Chantilly Lace	71	4	35
400 Parsifal	70	2	28	400 Superstar	72	3	25
400 Pure Perfection	73	4	24	400 Cascade	71	1	18
400 Santa Clara	72	2	19	400 Drifted Snow	68	2	18

Bílé 01 :

401 Heart Throb	65	17	104	301 Repartee	61	11	81
301 Repartee	61	12	91	401 Heart Throb	65	6	51
301 Blue Eyes	66	3	39	301 Blue Eyes	66	6	48
401 White Sails	54	2	17	301 Bleding Heart	60	2	23
501 Milk and Honey	70	1	16	301 White Lilac	72	1	19
301 Second Love	70	2	15	401 Dream Girl	73	1	12

Zelené 02:

302 Green Beret	72	10	59	303 Green Woodpecter	56	6	46
502 Green	63	5	41	302 Green Beret	72	5	41
402 Viridis	72	2	27	502 Green Giant	63	2	31
402 Green Bay	73	2	20	402 Lemon Lime	64	3	25
302 Greenwood	70	1	18	402 Green Willow	65	2	20
402 Gren Ice	57	1	15	402 Green Bay	73	1	18

Zelené 04:

404 Green Goddes	69	25	151	404 Green Goddes	69	10	71
305 Envy	68	5	62	305 Envy	68	6	50
304 Irish Spring	73	3	48	304 Irish Spring	73	5	31
404 Lemon Lime	64	1	38	404 Creme de Menthe	67	2	17
305 Green Wodpecker	58	0	23	404 Forest Glade	73	1	13
404 Green Willow	65	1	18	304 Green Green	66	0	11

Krémové 10 :

410 Lady Bountiful	62	25	156	410 Lady Bountiful	62	9	69
410 Dairy Queen	62	5	57	410 Merle Doty	66	8	48
510 Landmark	60	5	47	411 Scurpuled Beauty	66	3	29
410 Pale Moon	65	1	31	410 Dairy Queen	62	2	21
410 Merle Doty	66	2	23	411 Ivory Gold	70	4	20
311 Duet	64	1	21	510 Landmark	60	2	17

Žluté 12 :

512 Moon Mirage	71	27	138	412 Lemon Lustre	68	7	49
412 Junior Prom	65	7	69	412 Junior Prom	65	5	38
412 Lemon Lustre	68	3	50	512 Moon Mirage	71	5	35
412 Candlelight	65	3	24	412 Empire Yellow	63	2	21
412 Empire Yellow	63	1	19	412 Aspen Glow	67	1	19
412 Sun Valley	73	0	18	412 Sun Valley	73	1	16

Žluté 14 :

314 Sun Glow	73	14	77	414 Limelight	66	4	44
414 Limelight	66	7	61	314 Sun Glow	73	4	42
414 Greeley Cont.	71	4	48	414 Greeley Cont.	71	4	38
414 Aurora	64	1	32	314 Jade Ruffles	71	4	29
314 Jade Ruffles	71	3	24	414 Aurora	64	1	22
414 Golden Crown	72	2	13	314 Folksong		3	19

Žluté 16 :

317 Chinese Lantern	69	10	73	417 Jester	63	9	73
417 Jester	63	5	62	317 Chinese Lantern	69	12	71
416 Morning Sun	63	2	37	417 Mexicana	67	4	34
416 Solid Gold	63	3	28	416 Morning Sun	63	2	26
416 Aurora	63	4	23	416 Golden Harvest	70	2	21
416 Golden Harvest	70	3	19	416 Golden Glove	72	2	19

Oranžové 20 :

420 Happy Birthday	71	29	172	420 Happy Birthday	71	12	69
420 Apricot Lustre	69	7	83	420 Apricot Lustre	69	6	54
420 Lamplichter	62	2	36	320 Sundown	70	2	31
420 Honeycomb	70	2	27	420 Silent Love	67	4	21
420 Sundown	70	1	25	420 Lamplichter	62	2	17
420 Apricot Queen	68	1	15	420 Pleated lace	68	2	15

Oranžové 22 :

323 Garioca	70	15	79	323 Carioca	70	15	75
322 Orange Beauty	67	7	32	322 Orange Blauty	67	4	26
323 Ming Toy	68	6	29	323 Ming Toy	68	2	23
422 Setting Sun	65	5	25	422 Sunny Morn	62	0	21
422 Sunny Morn	62	2	21	422 Setting Sun	65	1	16
523 Autumn Sunset	72	0	15	523 Autumn Sunset	72	0	13

Oranžové 24 :

524 Orange Rocket	68	8	68	524 Orange Rocket	68	6	58
425 Peter Pears	66	9	66	425 Peter Pears	58	7	55
424 Orange Spire	73	6	51	424 Orange Spire	73	3	38
424 Orange Grush	64	4	28	424 Orange Grush	64	2	23
425 Far West	71	0	18	424 Madam Chiang	72	0	19
424 Madam Chiang	72	1	15	424 Twenty Grand	72	2	18

Oranžové 26 :

527 Isle of Capri	61	20	179	327 Chiquita	66	8	73
426 Orange Chiffon	71	12	81	527 Isle of Capri	61	10	68
327 Chiquita	66	7	50	426 Orange Chiffon	71	6	42
426 Coral Glow	72	2	27	327 Coral Seas	67	4	30
526 His Nibs	66	2	19	427 Sunkist	65	2	23
427 Saxony	70	2	18	426 Coral Glow	72	1	16

Lososové 30 :

430 Good News	72	5	43	430 Good News	72	4	25
331 Elf	58	4	40	431 Summer Garden	66	2	16

Lososové 32 :

532 Chinese Coral	71	14	91	333 Apollo	70	10	70
333 Apollo	70	10	77	433 Sister Fortuna	71	6	46
532 Big Daddy	73	9	65	532 Chinese Coral	71	6	35
533 Adonis	72	5	48	432 All Ruffles	64	3	29
432 Brigadier	59	2	22	532 Big Daddy	73	2	20
433 Sister Fortuna	71	0	19	333 Elf	58	2	19

- - - - -

Vážení přátelé,

opět se blíží doba vánočních svátků, svátků, kdy jsou si lidé obzvláště blízcí a kdy každý se snaží tomu druhému udělat radost. Všichni žijeme ve shonu a starostech, jak tyto svátky míru a pokoje prožít co nejšťastněji.

My zahrádkáři, a zvláště mečíkáři máme ještě o jednu starost více a to o sklizeň hlízy. Je nutné, abychom ani v tom víru denních starostí nezapomněli, že i ony potřebují trachu péče a starosti.

Opět se chýlí ke konci jeden rok, který nám květinářům nepřinesl mnoho radosti. Jistě si všichni vzpomínáte na deštivé období, kdy jsme potřebovali zasázet hlízy, později zase dlouhé období sucha, kdy bylo nutno často polévat no a v době, kdy jsme očekávali hezké počasí, aby nám květy udělaly radost po vynaložené námaze, čekalo nás další nemilé překvapení v podobě deštivého počasí. Kolik smutku a trpkých zklamání za jediný rok.

Ale nechme již věci nepříjemných a podívejme se jak naši zahrádkáři a zejména mečíkáři dovedou čelit i tomu nejhoršímu počasí. Vždyť výstava mečíků Olomouc 74 o tom hovoří zcela přesvědčivě i když někteří členové se nemohli této výstavě účastnit vlivem nepříznivého počasí, přesto se na této výstavě sešla celá řada hezkých výpěstků a jistě i udělené medaile jsou toho svědectvím.

O houževnatosti našich členů svědčí i to, že přes velmi nepříznivé období sklizně jsou, jak jsme se mohli již přesvědčit u řady pěstitelů, sklizené hlízy v celkem dobrém zdravotním stavu a tak se dá očekávat, že i zimní období při troše péče dobře přečkají, no a nám nezbývá než věřit, že ten příští rok bude pro nás přece jen příznivější a že nám přinese daleko více radostí, než tomu bylo v roce, se kterým se za několik málo dnů budeme loučit.

Vážení přátelé, dovolte mi, abych na závěr tohoto roku Vám popřál nejen jménem svým, ale jménem celé redakce a výboru našeho zájmového odboru, aby jste prožili vánoční svátky v pohodě a klidu v kruhu svých blízkých a přátel a do nového roku 1975 pak mnoho pevného zdraví, jen dobrá nálada a aby na vašich zahrádkách kvetly jen ty nejhezčí květy, které by rozdávaly radost všem lidem dobré vůle.

P í t r Jan

Bodovací list

Odrůda:

Vystavovatel:

Číslo expo.:

	Maximální počet bodů	Stržené body	Přiznaný počet bodů
KVĚT			
Barva			
1. Čistota	5
2. Oko	5
3. Harmonie	5
4. Jednotnost barvy	5
5. Krása a přitažlivost	10
Struktura			
6. Utváření květu	5
7. Pevnost květu povrchová kvalita petálů	5
KLAS			
Struktura			
8. Celkový počet poupat	4
9. Počet rozvitých květů	7
10. Počet poupat ukazujících barvu	4
11. Velikost květu	5
12. Facing	5
13. Uniformita květu	5
14. Konečná úprava květu	5
Vyváženost			
15. Proporce květu a klasu	9
16. Nakvetlost	8
17. Zúžení klasu	8
Celkem	100

Mimořádné trestné body

Je možno strhnout až 10 bodů za každou z položek 1—5.

1. Ohnutí či pokřivení klasu	
2. Stav (mechanické poškození)	
3. Zdravotní stav	
4. Zmnožená poupata	
5. Nepravidelné rozkvétání	
6. U skupiny 100 až 200 se odečítají
2 body za každých prvních 2,5 cm
naddélky, za každých dalších 2,5 cm
3 body (viz Tab.)	

Celkový počet mimořádných trestných bodů:

Výsledek:

Přiznaný počet řádných bodů

Mínus mimořádné trestné body

CELKOVÝ BODOVÝ ZISK